

НАРОДНО ЧИТАЛИЩЕ „СВЕТЛИНА - 1900”

С.ЦАЛАПИЦА, ОБЩИНА РОДОПИ

ПЛОВДИВСКА ОБЛАСТ

ПРОЕКТО – ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА НАРОДНО ЧИТАЛИЩЕ „СВЕТЛИНА-1900 г.” – с.ЦАЛАПИЦА ПРЕЗ 2024г.

Няма българско село или град, или почти не се намира такова в България, в което да няма една представителна сграда в центъра, понякога тя е най-представителната. Няма друга държава, в която всяко населено място да има такава. Сграда-светиня, понякога наравно с църквата, а ако няма църква в селото – тя е най-важната! Това е българското Читалище.

Само как звучи – Читалище.

В българския език има подобни по звучене думи – Свъртали-ще, огни-ще, среди-ще, пазари-ще, оброчи-ще, светили-ще, хранили-ще и разбира се учили-ще. Усеща се сакралния, специалния смисъл на всички тези думи.

Това е място. Това е величие, това е такива-ще, което те кара да склониш глава, нещо голямо, нещо важно. И затова свято, читалището е средище, светилище- но на духа и културата на нашия народ. Място, където нещо се върши, нещо се случва – на полза роди, за всички. От всички ! За всички.

Всяко село е искало да има църква, читалище и училище. Защото това са средища за запазване на българската нематериална култура. Занаятите са създавали материалната ни култура- предмети за бита и средства за произход. Но читалището, училището и църквата са били онези свети места, където се е предавала и съхранявала Нематериалната култура и традиции на българина. Затова сме оцелели през вековете. Днес сме обречени да оцелеем също. Но къде са нашите читалища днес?

Българското читалище е вече на над 160 години. Традиция, неизменно сказвана и поддържана от българите. Където и да се намират те по света.

Защото читалището и неговото ръководство – това е бил каймакът на гражданското общество на всяко населено място. Хората, работещи в него, са били онази жива сила, която е крепяла обществения напредък и онази нишка, която е била способна да устои на предизвикателствата на всяко време.

Ако трябва да дадем определени със съвременен пример, то Читалището е било за хората това, което днес е Интернет. Да така е! Но е било и нещо повече – имало е

социален и възпитателен ефект. Ако искате нещо да научите – отивате в читалището. Ако искате нещо да прочетете – отивате в неговата библиотека. Ако искате да се запишете на курс по умение или знание – записвате се в читалището. Там са кръжоците по танци, там са и уроците по музика. В читалищната библиотека ще се проведат поетичните вечери, езикови игри или тематични четения. Къде, ако не в читалищния театър ще се развият плахите артистични заложби. Читалището ще излъчи своите лидери на сцените и на различните конкурси. В читалището ще може да се развият много таланти и умения.

Да, читалището е било среди-ще , средище на таланти, хранили-ще на култура, светили-ще на съкрови-ща и продължава да бъде. А защо съкровища? Защото си отиват, а читалището остава, съхранявайки паметта на предците ни.

Читалището не съхранява мъртвите души на миналото ни. То е жива институция, то е организъм, който диша, развива се , твори, създава, приютава, разпространява. Читалището е трибуна, то е знаме, събиращо чети под себе си, то не дава словото да секне, не позволява езикът да се загуби, не разрешава да се забравят традициите. Дори нещо повече- то ги умножава, разкроява, то ги увековечава.

Читалището е онова „чудови-ще“ което не дава на много деца да спят, в нетърпение за утрешния концерт или конкурс. Читалището съществува дори тогава, когато ние, българите, сме нямали още граници, но е определяло границите на българския дух, род и език.

Читалището ние нужно и днес. Особено днес. Защото нацията ни е пред изчезване! Българският народ е пред опасността от претопяване, размиване и разсейване по света. Даже не толкова във физическия смисъл, колкото в духовен. Растат поколения наши деца, които не знаят езика, не са чули българска майчина песен, не са изпели и един български стих, не са видели и една българска къща. Читалищата са нужни и на тези от нас, които все още сме запазили всичко това в паметта си. Живеем все още с надеждата, че българският дух и род ще го има, разпръснат по света, но здрав, единен.

Не народ, а народи-ще. Народили-ще!

ОСНОВНИ ЗАДАЧИ

- Съвместна дейност на НЧ „Светлина-1900” с училището, детска градина, кметството, пенсионерски клуб и община Родопи при провеждането на местни и общински празници, национални събори и международни фестивали
- Използване на всички възможности за приобщаване на всякакви възрастови групи хора от селото към дейността на читалището.
- Да използваме фолклора като средство за възпитание
- Да опазва културно-историческото наследство и националните традиции
- Да разработва и реализира инициативи, проекти за общностно местно развитие и финансиране на читалищната дейност

- Обогаляване на библиотечния фонд, чрез закупуване на нова литература, участие в проекти и дарения.
- Да разшири съдържателния и социалния обхват на читалищната дейност за привличане на по-широк кръг население
- Да развива ползотворен културен обмен между читалищата на територията на община Родопи, региона и страната
- Да поддържа активно партньорство с общинската и областната администрации и НПО, както и с културните институции и бизнеса за взаимна полза.
- Съхраняване, обогатяване и ремонт на материалната база на НЧ „Светлина-1900” с помощта на община Родопи и участие в проекти.

Културно- масова и художествено-творческа дейност за 2024г.

- Провеждане на „Празник на Цалапишкия бабек и вино” 2024г.
- Осъществяване на културният календар за читалищните прояви
- Повишаване на художественото и жанрово разнообразие на културните мероприятия
- Участие в културните мероприятия на общината и в с. Цалапица
- Честване на официалните и традиционни празници, сборове, вечер на родният край и годишнини
- Провеждане на мероприятия, свързани със съхраняването, развитието и популяризирането на местни традиции и обичаи.
- Гостуване на гост изпълнители и театри
- Привличане на доброволци и включването им в творческите състави към Читалището от различни възрасти и пол.
- Активно участие на художествените състави и индивидуални изпълнители в културно – масови събития на селото, общината, страната и чужбина
- Осигуряване на поне две сценични изяви на всеки колектив към читалището: четири групи за народни танци, детска фолклорни певчески група, клуб за народни хора, индивидуални изпълнители и инструменталисти.
- Докомплектуване на фолклорните костюми на съставите
- Местна, общинска и медийна реклама на читалищната дейност
- Взаимни концертни гостувания с други читалищни колективи

Библиотечна дейност за 2024г.

- Обновяване на библиотечния фонд в зависимост от читателските интереси
- Инсталиране на библиотечен софтуер с многообхватни модули от програмни продукти
- Обновяване на дълготрайния материален фонд.
- Подобряване дейността на библиотеката, съобразена с интересите и нуждите на населението, чрез различни форми на културно – просветна работа

- Осъществяване на изложби свързани с бележити дати на личности и събития от местен, регионален, национален и световен характер
- Провеждане на срещи и литературни четения на новоиздадена литература и млади автори.
- Маратон на четенето-Голямото четене с детски книжки – заедно с видни жители на селото; Седмица на книгата; Четене на вън от библиотеката

Материално - техническа база на читалището

С помощта на община Родопи, чрез участие в проекти да се извърши ремонт на

- Ремонт на покрива - подмяна на счупени греди на покрива(особено над библиотеката и репетиционната зала)
- Библиотеката – смяна на подова настилка
- Освежаване на фасадата
- Ремонт на сцената – подмяна на ел.инсталация и кулиси, смяна или циклене на паркета
- Ремонт на балкона- подмяна на подова настилка и мазилка на тавана, седалки
- Ремонт или подмяна на столовете в киносалона, подреждане на паркета и неговото циклене и лакиране
- Цялостен ремонт на гримьорни
- Подмяна на ламперията на стрехата и улиците
- Малката зала- смяна на подова настилка

Обучение и квалификация

Участие на щатните работници в семинари, обучения и други, свързани с повишаване квалификацията им по основните читалищни и библиотечни дейности и работата им по проекти. Повишаване качеството на обслужване към потребителите на услугите в Читалището.

НАРОДНО ЧИТАЛИЩЕ „СВЕТЛИНА - 1900”

С.ЦАЛАПИЦА, ОБЩИНА РОДОПИ

ПЛОВДИВСКА ОБЛАСТ

Годишен отчет за дейността на читалището за 2023г.

Дейността на читалищата е насочена към съхраняване и развитие на традиционните читалищни дейности – библиотека, художествена самодейност, културно-масови прояви, школи. Заедно с поддържането на тези основни функции, които определят читалище като център за просвета, култура и творчество, то упорито се стреми да обновява своята дейност.

Народните читалища съществуват за това, че обединяват усилията на хиляди членове на настоятелства, проверителни комисии, щатни работници и служители, и най-вече самодейци, превърнали принадлежността си към читалището от занимание в кауза. Да работиш за читалището означава да се съгласиш с минимално заплащане, да отделиш от личното си време и да не пестиш сили и нерви, а по някога и лични средства, да лишиш семейството си от празничните дни. Това може да го направи само човек, който носи в себе си сърце и душа. Народните читалища са и вечно млади, тъй като постоянно се подмладяват от младостта и красотата на самодейците си и същевременно осъществяват връзката между поколенията.

Основни задачи:

- Съвместна дейност на НЧ „Светлина-1900” с училището, детска градина, кметството, пенсионерски клуб и община Родопи при провеждането на местни и общински празници, национални събори и международни фестивали
- Да разшири съдържателния и социалния обхват на читалищната дейност за привличане на по-широк кръг население
- Да използваме фолклора като средство за възпитание.
- Да спомага изграждането на ценностна система у децата и младежите
- Да опазва културно-историческото наследство и националните традиции
- Да разработва и реализира инициативи, проекти за общностно местно развитие и финансиране на читалищната дейност
- Да работи за осигуряване на по-добра, по-съвременна и по-висококачествена образователна, културна, социална и информационна среда на населението
- Да поддържа активно партньорство с общинската и областната администрации и НПО, както и с културните институции и бизнеса за взаимна полза
- Обогаляване на библиотечния фонд, чрез закупуване на нова литература, участие в проекти и дарения.
- Съхраняване, обогатяване и ремонт на материалната база на НЧ „Светлина-1900” с помощта на община Родопи и участие в проекти

Дейности:

1. Библиотечна и информационна дейност

През изтеклата 2023 година бяха регистрирани 126 читатели, общият брой на посещенията в библиотеката бяха 945, като 826 за дома, 83 в читалнята и 36 за ползването на компютър.

Чрез табла и витрини се изнасяше информация за ново набавена литература, за културният живот на библиотеката и за услугите, които предлага на потребителите.

Библиотеката рекламира дейността си и тази на читалището чрез рекламни покани и обяви за предстоящите мероприятия.

През отчетената година са раздадени 1092 тома библиотечни документи. От тях 623 тома художествена литература, 393 художествена за деца и 10 отраслова литература за деца.

През годината за фонда на библиотеката са набавени 665 тома библиотечни документи на стойност 6328,17 лв. Придобити от собствени средства 6 тома и от дарения – 659 тома.

Отчислените библиотечни документи няма.

Смело можем да се похвалим че имаме спечелен пореден проект към МК „Българските библиотеки- съвременни центрове за четене и информираност 2023” на стойност 1375 лв и са закупени 112 книги.

Библиотечните мероприятия, които организираме са в полза на децата и учениците, а именно маратон на четенето, по време на лятната занималня децата подкрепиха четенето с „Четене на открито” , среща с авторите Христо Стоянов и Надежда Любенова. През годината и особено в месеца на книгата и авторското право – април посетиха библиотека 1,2 3 и 4 класове, с 4-та група от ДГ „Пролет” отбелязахме „Национален ден посветен на четенето” Библиотекарката ни няколко пъти чете на децата от градината. Конкурс „Украси коледна звезда”, „Картичка, Сурвачка, Кутия за коледно писмо до Дядо коледа с индивидуален отговор.

2. Културно- масова работа

Културно-масовата работа през годината беше насочена предимно към празници, бележити дати, чествания и годишнини.

Всички инициативи в читалището се случват с активна взаимна работа с местното училище, детската градина, пенсионерски клуб, с помощта на самодейци доброволци и членове на НЧ като пример за екипна работа.

3. Худовествено-творческа дейност

В читалището развиват своя талант и умения над 100 деца и възрастни. Ръководител на танцовите състави е Георги Телкийски.

Децата имаха възможност да покажат своите умения в концерти по откриването и закриването на учебната година ОУ „П. Хилендарски” с. Цалапица; Бабин ден; Ден на жената; Запалване на

Коледните светлини; да участват и завоюват плакети и медали от сцените в гр. Стара Загора, гр. Пловдив, с. Белащица, с. Крумово, с. Дълбок извор, гр Раковски, гр Чанаккале –Република Турция

Младежкия танцов състав, Танцовия състав и Групите за хора участваха по сцените на фестивали в град Хасково, гр Дурас – Албания, гр Раковски и изнесоха концерти в гр. Съединение, на Трифон Зарезан представиха сценично разработен танц специално за обичаят.

Танцовите състави се включиха в инициативата „Пробуждане с хоро” като изнесоха концерт за 3-ти март Освобождението на България

Певческата група „Славейче” с ръководители Петър Петров и Луко Буров имаха участия само в концерти на местна почва - Бабин ден, Ден на жената концерт в училището.

Школата по „Гайда” с ръководител Луко Буров имат награди и самостоятелни участия от фестивали в гр. Пловдив, с. Белащица, с. Крумово, Бабин ден, Ден на жената и при запалването на коледните светлини.

Всяка една от групите или състави участва заедно и поотделно в различни концерти празници организирани от читалището Бабин ден (съвместно с Пенсионерски клуб); Трифон Зарезан (съвместно с кметство с.Цалапица); Баба Марта; Трети март; Първа пролет; Лазаровден; Коледари; Деня на Годишнина от кончината на Христо Ботев и Васил Левски (съвместно с ОУ”П. Хилендарски”и детска градина „Пролет”); Празник на жената; Концерт посветен на Българската писменост и за Коледа; Конкурс за мартеница, коледна картичка, сурвачка, Коледна звезда .

Едно от най-големите събития ще остане концерта посветен на 15 годишнината на Танцов състав „Каламица”

Гордеем се с нашите самодейци и не пропускаме да популяризираме техните успехи на всякъде, а те пък разнасят славата на читалището и селото с магична сила.

Не можем да пренебрегнем и „Арт работилницата”, благодарение на работниците в читалището и деца, изработват всички декори за различните мероприятия и концерти в читалището, като основно работиха през лятната занималня.

Именно една такава форма на работа в читалището е лятната занималня – тя действа от няколко години и в нея се обучават и забавляват деца на различна възраст.

През 2023 година се проведе третият „Празника на Цалапишкия бабек и вино” съвместно с Кметство с. Цалапица и община Родопи, с над 700 човека участници..

За втори път заедно с Кметство с. Цалапица се направи Въстановка от историческо събитие за местният герой „Гълъб Войвода” и след това концерт на съставите към читалището.

Отново представихме професионален театър с представлението „Лунатици” за възрастни.

Читалищното настоятелство през изминалата година се стремеше да разнообрази делниците и празниците на населението на Цалапица

Без да мислим, че сме направили всичко възможно и сме постигнали изключителни резултати, можем спокойно да кажем, че в обикновените делници и празници работихме за хората, и че за постигане на още по-добри резултати разчитаме на всички вас, членовете на читалищното настоятелство, самодейците и доброволци.